

Pædagogisk tilsyn med dagtilbud

jf. dagtilbudslovens § 5

Koncept 2020

 SocialtilsynMidt

Silkeborg Kommune

Pædagogisk tilsyn med dagtilbud (0-6 år)

Socialtilsyn Midt tilbyder pædagogisk tilsyn med kommunale dagtilbud, selvejende dagtilbud samt private pasningsordninger, hvori der indgår kommunal finansiering jf. dagtilbudslovens § 5. Tilkøbet omfatter tilsyn med indholdet af tilbuddet efter dagtilbudsloven og med den måde, hvorpå opgaven udføres - herunder at de mål og rammer, der er fastsat efter § 3, efterleves.

1. Tilsynets formål og fokus

Det pædagogiske tilsyn fra Socialtilsyn Midt har fokus på det pædagogiske indhold, dvs. pædagogiske læreplaner, børnenes trivsel, medarbejder- og ledelseskompetencer, kommunalbestyrelsens mål og rammer for dagtilbudsområdet og praksisudøvelse. Tilsynet retter sig som udgangspunkt mod daginstitutioner og dagpleje.

Ved anvendelse af erfarne tilsynskonsulenter udfører Socialtilsyn Midt systematiske, ensartede, uvildige og fagligt kompetente tilsyn, jævnfør formålsparagraffen, § 1, i lov om socialtilsyn. Socialtilsyn Midt benytter sig af en kvalitetsmodel, som tager udgangspunkt i Socialstyrelsens kvalitetsmodel.

2. Lovgrundlag for gennemførelse af tilsynet

Det driftsorienterede tilsyn fra Socialtilsyn Midt føres, så det overholder servicelovens § 148 a. For at kunne gennemføre et tilsyn, har Socialtilsyn Midt behov for adgang til oplysninger om tilbuddet og børnene. Socialtilsyn Midt er omfattet af regler om tavshedspligt i Forvaltningsloven § 27 og regler om, at man ikke må skaffe sig andre oplysninger end dem, der er nødvendige for at behandle sagen, jf. forvaltningslovens § 32.

3. Praksis og metode

Indgåelse af samarbejdet - Kontrakt

Bestiller af opgaven indgår indledningsvist en kontrakt med Socialtilsyn Midt. Kontrakten definerer bl.a. opgavens omfang, opgavens indhold, tilsynets form, tidsplan og pris. Tilsynet tilpasses så vidt muligt bestillers ønsker og behov samt de specifikke mål, rammer og politikker, bestiller måtte have.

Før tilsynsbesøget

Forud for tilsynet afholder Socialtilsyn Midt og bestiller et dialogmøde. På dialogmødet deltager en tilsynskonsulent fra Socialtilsyn Midt og forvaltningen i bestillers organisation. Dialogmødet har til formål at få beskrevet de rammer og vilkår, tilbuddene arbejder under, herunder f.eks. organisationens børne- og ungepolitik, øvrige politikker samt fokuspunkter for året.

Tilbuddet, der skal føres tilsyn med, orienteres om tilsynet i et varslingsbrev. Brevet angiver bl.a. tidspunktet for tilsynsbesøget, et vejledende dagsprogram og en oversigt over, hvilke dokumenter tilbuddet skal indsende til Socialtilsyn Midt. Blandt disse dokumenter kan nævnes: lokale målsætninger, retningslinjer og beskrivelser vedr. den pædagogiske praksis, metodebeskrivelser, personaleoversigt, oversigt over personalegennemstrømning og sygefravær (for det forgangne år). Varlingen vil ske 4 uger forud for tilsynsbesøget og de relevante dokumenter skal være Socialtilsyn Midt i hænde senest 1 uge inden besøget afvikles.

Med udgangspunkt i de tilsendte dokumenter og de specifikke aftaler indgået i kontrakten samt på dialogmødet forbereder Socialtilsyn Midt tilsynsbesøget, herunder udarbejdelse af spørgeguide samt tilrettelæggelse af det fysiske besøg.

Under tilsynsbesøget

Tilsynet gennemføres af to tilsynskonsulenter.

Tilsynets konkrete form og indhold er besluttet i den indledende dialog og de specifikke aftaler indgået i kontrakten. Der er mulighed for justeringer således, at dagsprogrammet bedst muligt tilpasses tilbuddets rytme og struktur.

Nedenstående viser indholdet i et typisk tilsyn.

Åbningsmøde

Tilsynet indledes med et åbningsmøde, som har til formål at koordinere dagen, således at Socialtilsyn Midt får mulighed for at indsamle data til belysning af kvalitetsmodellens indikatorer, kriterier og temaer.

Interviews

Ledelsen

Formålet med dialogen er at belyse kvalitetsmodellens indikatorer, kriterier og temaer, herunder rammerne for tilbuddets overordnede drift, eksempelvis tilbuddets værdigrundlag og ledelsens strategiske fokus. Gennem dialogen ønskes endvidere oplysninger om, hvordan ledelsen understøtter, at faglige målsætninger, metoder og retningslinjer er kendte af medarbejderne og anvendes i overensstemmelse med intentionerne. Tilsynskonsulenterne ønsker tillige at få oplysninger om ledelsens omsætning af egne kompetencer og kompetenceudvikling til gavn for organisationens kvalitet.

Medarbejdere

Formålet med dialogen er at belyse, hvordan arbejdet tilrettelægges og efterprøves, hvorvidt tilbuddets værdier, faglige målsætninger, metoder og retningslinjer er kendte for medarbejderne og praktiseres i hverdagen på en måde, som er respektfuld og kommer børnene til gavn. Tilsynskonsulenterne ønsker endvidere at indhente oplysninger om medarbejdernes kompetencer og muligheder for kompetenceudvikling.

Børnene

Formålet med dialogen er at belyse børnenes oplevelser og indtryk af det tilbud, som de modtager. Tilsynskonsulenterne ønsker tillige at høre om børnenes trivsel, dagligdagens indhold og aktiviteter samt hvorvidt børnene oplever, at de modtager den hjælp og støtte, som de har behov for. Der vil blandt andet være fokus på, hvordan tilbuddet understøtter børnenes medinddragelse og indflydelse i eget liv og hverdagen i tilbuddet.

Forældre/bestyrelse

Formålet med dialogen er at indhente viden om, hvordan tilbuddets værdier, faglige målsætninger, metoder og retningslinjer afspejles og opleves af forældrene i samarbejdet med tilbuddet. Tilsynskonsulenterne søger at få oplysninger om forældrenes oplevelse af, hvorvidt tilbuddets indsats er med til at skabe en reel og positiv forskel for børnene.

Besigtigelse af de fysiske rammer

Formålet med besigtigelsen er at belyse, hvorvidt tilbuddets fysiske rammer dvs. tilbuddets omgivelser, udformning, indretning og faciliteter er velegnede samt hensigtsmæssige i forhold til tilbuddets målgruppe samt understøtter indsatsens formål og indhold.

Opsamling på dagen med tilbuddets ledelse

Tilsynsbesøget afrundes ved, at tilbuddets ledelse kort bliver orienteret om de umiddelbare observationer gjort under tilsynet.

I forbindelse med tilsynet vil Socialtilsyn Midt afholde interviews med hhv. bestyrelsen, ledelse, medarbejdere, børnene og forældre, hvor det er muligt. Socialtilsyn Midt vil udføre individuelle interviews, fokusgruppeinterviews, børnesamtaler og foretage observationer. Formålet med at inddrage de forskellige perspektiver og anvende de forskellige metoder er, at tilsynet giver et bredt og retvisende billede af den pædagogfaglige kvalitet i tilbuddet – herunder kvaliteten set ud fra brugernes perspektiv.

Efter tilsynsbesøget

Efter tilsynsbesøget bearbejdes og analyseres det datamateriale, som er indsamlet gennem bl.a. interviews og observationer. Hvor der er behov herfor, indhentes yderligere oplysninger hos tilbuddet. Endeligt udarbejdes en tilsynsrapport, som beskriver Socialtilsyn Midts iagttagelser og sammenfatter vurderingen af tilbuddets kvalitet.

4 uger efter udført tilsynsbesøg sendes tilsynsrapporten i høring hos tilbuddets ledelse. Høringsperioden er på to uger, hvorefter den færdige rapport sendes til bestiller af opgaven.

4. Kvalitetsmodel

Med udgangspunkt i Socialstyrelsens kvalitetsmodel har Socialtilsyn Midt udviklet en kvalitetsmodel til brug ved pædagogisk tilsyn med dagtilbud. Kvalitetsmodellen er et dialogredskab, som skal give et systematisk og målrettet udgangspunkt for Socialtilsyn Midts samlede, faglige vurdering af tilbuddet. Kvalitetsmodellen består af 6 temaer, som tilsammen rummer væsentligste aspekter af kvalitet i dagtilbud. For hvert tema er fastlagt en eller flere kvalitetsindikatorer. Indikatorerne er tegn på, at den kvalitet, som er udtrykt i temaet, forekommer i praksis.

Anvendelse af kvalitetsmodellen sikrer et enslydende grundlag for kvalitetsbedømmelsen på tværs af alle tilbud.

Nedenfor er kvalitetsmodellen vist.

Tema: Overgange og skoleparathed

Med udgangspunkt i det enkelte barn, og under hensyn til barnets behov og forudsætninger stimulerer tilbuddet barnets udvikling og læring med henblik på at sikre gode overgange mellem institutioner og understøtte barnets skoleparathed.

Indikator 1.a. Tilbuddet understøtter i samarbejde med forældrene, barnets parathed forud for en overgang

Indikator 1.b. Tilbuddet undersøger barnets skoleparathed

Tema: Selvstændighed og relationer

Tilbuddet medvirker til, at børnene i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov ved, at børnene sikres mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i sociale aktiviteter og netværk, og at børnene opnår de sociale kompetencer, som deltagelse i aktiviteter og sociale relationer og netværk kræver. Tilbuddet medvirker til, at børnene opnår færdigheder, der kan lette den daglige tilværelse, forbedre børnenes livskvalitet og fremme de enkelte børns mulighed for så vidt muligt at kunne klare sig selv. Denne målsætning skal afspejle sig i aktiviteter i dagligdagen, i personalets adfærd, i de metoder, der anvendes, samt i tilbuddets åbenhed mod og involvering i og af det omkringliggende lokal- og civilsamfund.

Indikator 2.a. Tilbuddet sikrer, at børnene mødes af tillidsskabende voksne

Indikator 2.b. Tilbuddet arbejder aktivt med en selvstændiggørelse af barnet både praktisk og psykisk

Indikator 2.c. Tilbuddet etablerer et grundlag for sunde børnefællesskaber og gode børnemiljøer

Indikator 2.f. Tilbuddets støtte, omsorg og praktisk hjælp er tilrettelagt ud fra børnenes alder, modenhed og behov

Tema: Målgruppe, metoder og resultater

Tilbuddet kan redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og metoder. Herunder er det vigtigt, at tilbuddet kan redegøre for, hvordan og i hvilken grad de valgte metoder bidrager til det enkelte barns udvikling og trivsel. Endvidere arbejder tilbuddet med resultatdokumentation og kan sandsynliggøre, at deres indsats opnår en forventet og positiv effekt.

Tilbuddet skal respektere og sikre børnenes medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse vedrørende beslutninger om dem selv samt hverdagen i tilbuddet. Tilbuddet skal understøtte børnenes fysiske og mentale sundhed samt forebygge magtanvendelser og overgreb.

- Indikator 3.a. Tilbuddet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målsætning og målgruppe*
- Indikator 3.b. Tilbuddet dokumenterer resultater i konkrete, klare mål for børnene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen*
- Indikator 3.c. Tilbuddet opnår positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, der opstillet for børnene*
- Indikator 3.d. Tilbuddet samarbejder aktivt med relevante eksterne aktører for at understøtte, at målene for børnene opnås*

Tema: Sundhed og trivsel

Tilbuddet understøtter børnenes fysiske og mentale sundhed og trivsel. Herunder er det vigtigt, at tilbuddets viden og indsats i forhold til børnenes sundhed og trivsel modsvarer målgruppens behov. Det kan for eksempel være i forhold til kost og motion. Tilbuddet respekterer børnenes værdighed, autonomi og integritet, og herunder sikrer børnenes medinddragelse, selv- og medbestemmelse vedrørende beslutninger om dem selv samt hverdagen i tilbuddet.

Tilbuddet i sin pædagogiske indsats har fokus på at forebygge magtanvendelser, herunder dokumenterer og anvender viden fra eventuelle magtanvendelser til løbende læring og forbedring af indsatsen.

Tilbuddet forebygger vold og overgreb. Herunder er det vigtigt, at tilbuddets medarbejdere både har relevant faglig viden om forebyggelse af overgreb set i forhold til tilbuddets målgruppe, og kan handle hensigtsmæssigt ved bekymring, mistanke eller viden om overgreb.

- Indikator 4.a. Børnene bliver hørt, respekteret og anerkendt*
- Indikator 4.b. Børnene inddrages i og har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og hverdagen i tilbuddet i overensstemmelse med deres ønsker og behov*
- Børnene trives i tilbuddet*
- Børnene har med støtte fra tilbuddet adgang til relevante sundhedsydelse*

<i>Indikator 5.a.</i>	<i>Tilbuddets viden og indsats vedrørende børnenes fysiske og mentale sundhed, modsvarer børnenes behov</i>
<i>Indikator 5.b.</i>	<i>Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at magtanvendelser så vidt muligt undgås</i>
<i>Indikator 5.c.</i>	<i>Tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved at dokumentere og følge op på disse med henblik på løbende læring og forbedring</i>
<i>Indikator 6.a.</i>	<i>Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at der ikke forekommer vold eller seksuelle overgreb i tilbuddet</i>
<i>Indikator 6.b.</i>	
<i>Indikator 7.a.</i>	

Tema: Organisation og ledelse

Tilbuddet har en hensigtsmæssig organisering og en kompetent og ansvarlig ledelse. En ledelse, der driver tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, og som både sætter rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetager den daglige drift.

Ledelse

- Indikator 8.a.* *Ledelsen har relevante kompetencer i forhold til at lede tilbuddet*
- Indikator 8.b.* *Indikator 8.c.* *Ledelsen sikrer ensretning af den pædagogiske praksis samt videndeling*
- Tilbuddet benytter sig af ekstern faglig supervision eller anden form for sparring for ledelse og medarbejdere*

Forældresamarbejdet

- Indikator 8.d.* *Tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse*
- Indikator 8.e.* *Forældrene føler sig set og hørt i samarbejdet med tilbuddet omkring deres barn*

Daglig drift

- Indikator 9.a.* *Børnene har tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer hele dagen*
- Indikator 9.b.* *Personalegennemstrømningen på tilbuddet er ikke på højere niveau end sammenlignelige arbejdspladser*
- Indikator 9.c.* *Sygefraværet blandt medarbejderne er ikke på højere niveau end sammenlignelige arbejdspladser*
- Indikator 9.d.* *Regler om tavshedspligt, opbevaring af personfølsomme oplysninger og videregivelse af oplysninger overholdes*

Tema: Kompetencer

Tilbuddets medarbejdere har de faglige, relationelle og personlige kompetencer, der er nødvendig i forhold til tilbuddets målsætninger, målgruppe, de metoder tilbuddet anvender samt børnenes aktuelle behov. Tilbuddet skal sikre børnene en tryk hverdag med nære og stabile relationer. Medarbejderne skal møde børnene med respekt for den enkeltes behov og forudsætninger samt have fokus på deres retssikkerhed.

- Indikator 10.a. Medarbejdergruppen har samlet set relevant uddannelse, opdateret viden og erfaring med målgruppens behov og tilbuddets metoder*
- Indikator 10.b. Det er afspejlet i medarbejdernes samspil med børnene, at medarbejderne har relevante kompetencer*

Tema: Fysiske rammer

Tilbuddets fysiske rammer dvs. tilbuddets omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand understøtter målgruppens behov og formålet med indsatsen. De fysiske rammer tilgodeser børnenes trivsel og tryghed samt ret til privatliv.

- Indikator 14.a. Børnene trives med de fysiske rammer*
- Indikator 14.b. Tilbuddet sikrer, at de fysiske rammer og faciliteter understøtter børnenes løbende udvikling og trivsel*

Fokus i den konkrete tilsynsopgave kan aftales og konkretiseres i samarbejde med bestiller af opgaven. Socialtilsyn Midt *kan* inddrage andre forhold i kvalitetsvurderingen, som vurderes at være relevante inden for rammerne af de udvalgte temaer.

5. Rapport

En vurdering af tilbuddets kvalitet sker ud fra en samlet faglig vurdering inden for rammerne af temaerne i kvalitetsmodellen under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe.

Vurderingen af tilbuddet beskrives kvalitativt i en rapport. Af rapporten fremgår, hvorvidt de enkelte kvalitetsindikatorer er opfyldt i henholdsvis meget høj grad, høj grad, middel grad, lav grad eller meget lav grad samt en gennemsnitlig bedømmelse på temaniveau. Det ligger Socialtilsyn Midt meget på sinde, at rapporten kan anvendes i et udviklingsperspektiv for det pågældende tilbud. Derfor vil rapporten bl.a. indeholde udviklingspunkter, bemærkninger og anbefalinger. Eftersom Socialtilsyn Midt ikke har tilsynsmyndigheden i forhold til det pågældende tilbud (se evt. afsnit 6.), vil rapporten ikke omfatte afgørelser, såsom krav om skærpet tilsyn. Hvor det vurderes relevant, kan opfølgning på tilsynet tilkøbes hos Socialtilsyn Midt (se evt. afsnit 8).

4 uger efter udført tilsynsbesøg sendes tilsynsrapporten i høring til tilbuddets ledelse. Høringsperioden er på to uger, hvorefter den færdige rapport sendes til bestiller af opgaven.

6. Hvad er Socialtilsynets rolle

I henhold til tilsynsopgaven er Socialtilsyn Midt den tilsynsførende part, mens tilsynsmyndigheden tilfalder bestiller af opgaven. Socialtilsyn Midt kan kun give anbefalinger til eventuel opfølgning på et gennemført tilsyn. Socialtilsyn Midt overlader således intensiveret tilsyn samt eventuelle sanktioner foranlediget af tilsynsrapporten til bestiller, herunder eksempelvis påbud eller skærpet tilsyn.

Tilsynet omfatter ikke, at Socialtilsyn Midt udgør en faglig konsulentfunktion for tilbud og bestiller.

7. Evaluering

Efter endt tilsyn inviteres bestiller af opgaven til at deltage i en skriftlig evaluering af tilsynets kvalitet og afvikling til løbende brug for Socialtilsyn Midts læring og forbedring af tilsynsindsatsen.

8. Tilkøb

Tilsynet omfatter ikke tilsyn med øvrige forhold, f.eks. økonomi, legepladsforhold, brandforhold, hygiejne og sundhed. Tilsyn med økonomi kan tilkøbes.

Socialtilsyn Midt tilbyder tilkøb af opfølgende tilsyn.

9. Pris

Der beregnes en individuel takst, som fastlægges ud fra opgavens omfang og karakter. Som udgangspunkt baseres den samlede takst på følgende tre elementer:

- Grundtakst pr. kommune
- Takst pr. tilbud (tilsynsrapport)
- Takst pr. enhed (tilsynsbesøg)

Et tilsyn kan omfatte:

- Alle tilbud (fuldt tilsyn)
- Udvalgte tilbud (udvalgt tilsyn)
- Tilfældigt udvalgte tilbud (stikprøvetilsyn)

Taksten dækker tilsynets udgifter til tilsyn inkl. transport (høj takst). Der vil være mulighed for at medtage tilsynet med klub og SFO efter aftale.

Kontakt os for nærmere information.